

Studiul CMS European M&A 2023 - Numar record de tranzacții înregistrate anul trecut, în ciuda contextului economic dificil | Horea Popescu (Managing Partner, CMS România): Activitatea din regiune arata ca jucatorii de pe piața se pot adapta cu ușurința la noile circumstanțe și ca CMS este foarte bine plasata pentru a face față provocărilor și complexității care ne așteapta



Activitatea de tranzacționare în Europa a menținut un ritm constant în 2022, în ciuda contextului economic dificil, potrivit celui mai recent studiu al CMS European axat pe piața de fuziuni și achiziții realizat de firma globala de avocatura CMS.

Studiul „CMS European M&A 2023”, ajuns la cea de-a 15-a ediție, acopera 509 tranzacții cu acțiuni și active pentru care firma de avocatura CMS a oferit consultanta în 2022. Numarul record înregistrat confirma faptul ca au existat numeroase oportunități de tranzacții, în ciuda unui mediu macroeconomic dificil, influențat de creșterea inflației și a ratelor dobânzilor, încetinirea creșterii economice și intensificarea tensiunii geopolitice.

Studiul arata ca principalul motor al tranzacțiilor în 2022 a fost intrarea pe noi piețe (39%), aflata într-o ușoara scadere de la 43% în 2021. A existat și o scadere a numarului tranzacțiilor care implica achiziția unui concurent, de la 32% în 2021 la 28% în 2022 – cel mai probabil reflectând un pas înapoi față de achizițiile care urmaresc o consolidare post-pandemie a veniturilor și costurilor.

**Horea Popescu, coordonator al practicii Corporate M&A pentru Europa Centrala și de Est în cadrul CMS și managing partner al CMS România:** *"Europa Centrala și de Est (ECE) a performat foarte bine în 2022. Studiul acopera 25 de tranzacții de fuziuni și achiziții în Polonia, zece tranzacții în România, la egalitate cu piața din Bulgaria. Piețele de fuziuni și achiziții din Ungaria, Croația și Republica Ceha se afla la mica distanța, cu opt, șapte și, respectiv, șase tranzacții, consolidând tendința de evoluție a ultimilor ani dupa pandemie. În ciuda contextului macroeconomic și politic regional și global nefavorabil, activitatea din regiune arata ca jucatorii de pe piața se pot adapta cu ușurința la noile circumstanțe și ca CMS este foarte bine plasata pentru a face față provocărilor și complexității care ne așteapta."*

**Rodica Manea, Partener Corporate M&A CMS România:** *"Oportunitățile de afaceri continua sa fie prezente în regiune și sa atraga investiții, în special în zona noilor intrari pe piața și a achizițiilor de companii competitorare. Împreuna, acestea au reprezentat anul trecut 77% din tranzacțiile evaluate de studiul nostru, CMS European M&A 2023. Asistam și la o consolidare a noului statut al pieței românești, care tinde catre performanțele Poloniei, câștigând în complexitate și în gradul de sofisticare al tranzacțiilor. Suntem încântați sa putem contribui, prin expertiza multi-jurisdictionala a CMS, la aceasta evoluție."*

**Louise Wallace, partener și coordonator global al grupului Corporate/M&A al CMS,** a declarat: *„Contextul economic plin de provocari al pieței de fuziuni și achiziții de anul trecut nu a dus la o mișcare considerabila față de numarul tranzacțiilor din anii mai buni. Totusi, ramânem prudent optimiști în ceea ce privește activitatea tranzacțiilor în Europa în 2023, în ciuda faptului ca mulți dintre factorii*

*economici și politici care au avut un impact istoric negativ asupra creșterii pieței fuziunilor și achizițiilor sunt încă prezenți. Faptul că echipa noastră a realizat un număr record de tranzacții de fuziuni și achiziții reflectă puterea practicii noastre de M&A în toată Europa.”*

**Dr. Malte Bruhns, partener și coordonator global al grupului Corporate/M&A al CMS,** a adăugat: „*Deși am avut parte de un alt an turbulent pentru fuziuni și achiziții, există în mod clar apetitul de a realiza tranzacții în toate sectoarele principale. Fără îndoială, vor exista în continuare provocări multiple, din seria celor experimentate deja anul trecut, ce vor continua și în 2023. Cu toate acestea, ne putem consola să știm că 2022 a fost încă un an puternic pentru încheierea de tranzacții, în ciuda acestor provocări și ca oportunitățile încă abundă.”*

#### Aspecte cheie relevante de studiul CMS:

• **Clauze MAC:** clauzele MAC nu sunt încă foarte populare în Europa, acestea fiind incluse în doar 13% dintre tranzacții și mult mai puțin folosite în tranzacțiile cu valoare medie spre mare. Acest lucru este în contrast puternic cu SUA, unde clauzele MAC sunt încă incredibil de comune și au fost folosite în 98% din tranzacții.

• **Structurile *earn-out*:** frecvența structurilor *earn-out* a continuat să crească, aplicându-se acum în 27% din tranzacții, comparativ cu 14% în 2010, când CMS a analizat pentru prima dată utilizarea acestora. Acest lucru este cuplat cu o creștere a utilizării EBIT sau EBITDA, ca măsură relevantă pentru *earn-out*, aplicată în 54% dintre astfel de tranzacții. Aceasta tendință se aplică în întreaga Europă și contravine experienței de pe piața din SUA. Structurile *earn-out* sunt înregistrate cel mai frecvent în tranzacțiile mici și mijlocii.

• **Utilizarea tranzacțiilor de tip *locked box*:** Pentru 2022, a existat o creștere semnificativă a aplicării aranjamentelor de tip *locked box* (62% în 2022, comparativ cu 51% în 2020). Creșterea este și mai mare pentru tranzacțiile de dimensiuni medii de până la 100 de milioane EUR, unde 79% dintre tranzacții au fost tranzacții de tip *locked box*. Aceasta creștere este și mai accentuată în comparație cu utilizarea medie de 51% pentru perioada 2010-2021. Parerea noastră este că aceasta reflectă o acceptare mai largă a prevederilor de tip *locked box* în loc de prevederile de ajustare a prețurilor de achiziție, în special pentru tranzacțiile mai mari. De asemenea, o constatare a studiului CMS Private Equity subliniază că tranzacțiile PE arată o preferință marcata (85%) pentru structurile *locked box*.

• **Asigurarea de garanție și despăgubire / Warranty & Indemnity (W&I):** popularitatea asigurării W&I a crescut semnificativ în ultimii cinci ani, în special în Marea Britanie – deși aplicarea acesteia s-a stabilizat în 2022 la 32%. Acoperirea W&I este predominantă în principal în tranzacțiile mari cu valori de peste 100 de milioane EUR, acoperirea W&I fiind obținută pentru 58% dintre aceste oferte. Nivelul de acoperire achiziționat variază, deși o proporție semnificativă a tranzacțiilor (aproape 40%) au avut ca acoperire o sumă echivalentă a mai mult de 30% din prețul de achiziție.

• **ESG și sustenabilitate:** factorii ESG în fuziuni și achiziții devin din ce în ce mai relevanți și importanți. Investitorii se confruntă cu presiuni pentru a susține standarde ridicate de guvernanta în toate industriile și regiunile geografice. De asemenea, pare probabil că dealmakerii doresc să valorifice atractivitatea oportunităților de tranzacționare care dețin și o valoare ESG. Cu toate acestea, aspectele ESG abia încep să apară în mod specific ca parte a procesului de *due diligence* (33% din tranzacții) și în documentele tranzacțiilor (45%).

#### Diferențe regionale :

• **PPA/Locked box:** clauzele PPA sunt cele mai populare în Benelux (55%), țările sudice (Italia, Spania și Portugalia) (64%) și Marea Britanie (59%), în comparație cu media europeană de 48%. A existat o mare variație în ceea ce privește Benelux, de la 34% în 2021. PPA-urile sunt mai puțin populare în Franța (32%), țările de limbă germană (38%) și nordice (19%). Dimpotrivă, tranzacții de tip *locked box* sunt cele mai frecvente în țările de limbă germană (79%) și nordice (71%), față de media europeană de 62%. La celălalt capăt al scalei se afla țările sudice (30%) și ECE (45%).

• **Clauze MAC:** a existat o scădere a aplicării clauzelor MAC la o medie europeană de doar 13% în 2022. Ca și în cazul multor alți factori analizați de studiul CMS, au existat diferențe mari ale valorilor înregistrate în regiune, Regatul Unit și țările nordice fiind la cel mai scăzut nivel. Doar 4% și, respectiv, 5% dintre tranzacțiile lor au inclus o clauză MAC. La nivel superior, Franța și țările sudice au inclus clauze MAC în 29% și 27% din tranzacții. Evoluția în Franța a fost enormă, crescând de la doar 4% în 2021.

• **Earn-outs:** Există o mare diferență în Europa în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor de *earn-out*. În comparație cu media europeană de 27%, țările nordice (42%), țările de limbă germană și Benelux (ambele 36%) sunt în frunte, în timp ce media CEE este mult mai scăzută, cu doar 11% din tranzacții. A existat o mare creștere în ceea ce privește Benelux și țările de limbă germană, de la 20% și, respectiv, 30% în 2021 la 36% în 2022.

• **Asigurarea W&I:** aplicarea asigurării W&I a crescut semnificativ în Regatul Unit în ultimii cinci ani, în timp ce adoptarea în alte țări este mai lentă, pe măsura ce brokerii și asiguratorii încep să își stabilească prezența. Regatul Unit rămâne o țară de referință, unde utilizarea asigurării W&I s-a stabilizat la 32% pentru 2022. Următoarea țară cu cea mai mare valoare, Franța, a înregistrat o medie de 18% – o evoluție imensă față de 4% cât înregistra în 2021. În comparație, în țările de limbă germană, asigurările W&I au scăzut la 10% în 2022 de la 17% în anul precedent.

Citiți întregul studiu CMS European M&A 2023 [aici](#):